

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Mittetulundusühing Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik

registrikood: 80341465

tänavatalu nimi, Telliskivi tn 60a/3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10412

e-posti aadress: info@sev.ee

veebilehe aadress: www.sev.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	18
Bilanss	18
Tulemiaruanne	19
Rahavoogude aruanne	20
Netovara muutuste aruanne	21
Raamatupidamise aastaaruande lisad	22
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	22
Lisa 2 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	23
Lisa 3 Tööjõukulud	24
Lisa 4 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	25

TEGEVUSARUANNE 2022

Kokkuvõtlik hinnang aruande aastale. Järeldused ja plaanid järgmiseks aastaks, edaspidiseks.

2022. aastal oleme Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikus (SEV) tegutsenud selle nimel, et kasvatada jätkusuutlike, sotsiaalsete ettevõtete, tugiorganisatsioonide ja valdkonda arendavate organisatsioonidega kogukonda, laiemat mõju loovaid tegevusi. Samuti ka arendanud koostööd rahvusvaheliste partneritega.

2021. mais vahetunud SEVi juhatuse tiim on tegevustesse sisse elanud ning käivitanud ise ja projektide käigus tegevusi, mis on suurendanud nii teadlikkust sotsiaalsest ettevõtlusest kui ka toonud juurde võimalusi ettevõtetel ennast arendada.

SEVi eesmärk on luua ökosüsteem, kus sotsiaalsed ettevõtted saavad kiiremini areneda ja luua suuremat mõju ühiskonnale ja keskkonnale. Soovime tõsta teadlikkust, et sotsiaalne ettevõtlus nišiks normaalsuseks. Antud fookused ja eesmärgid on SEVi tegevuste ja otsuste aluseks.

Täpsemad aasta tegevused on detailsemalt välja toodud aruande alumistes osades (vt ülevaated läbiviidud olulisematest tegevustest), kuid kokkuvõtvalt on SEVi tegemistes ja saavutustes olulist rolli mänginud:

1. SoFiMa ja ESIA (SIKK) projekti tegevused, mis on võimestanud laiemalt sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni kogukonna kasvu, üksteise paremat mõistmist ja koostööd. Oluliseks tulemiks on kevadel 2022 SEVi eestvedamisel käivitatud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkulepe, mille allkirjastasid 23 organisatsiooni nii era- avalikust- kui ka kolmandast sektorist.
2. Viime endiselt läbi ka uuringuid, mis annaksid ülevaate valdkonna hetkeolukorrast ja organisatsioonide arenguvajadustest. Oleme koostöös Euroopa sotsiaalse ettevõtluse võrgustiku Euclid võrgustikuga läbi viinud kaks aastat järjest ESEMi uuringut - 2022 novembris valmis teine raport. Nii suureneb andmepõhine ülevaade sektoris tegutsevate sotsiaalsete ettevõtete käekäigust ja arenguvajadustest, mida saame kasutada valdkonna arendamiseks. Näiteks kasutasime ESEM Eesti 2020-2021 aasta raporti andmeid sellel aastal toimunud poliitikakujundajatega ja teiste valdkonda arendavate osapooltega toimunud kohtumistel.
3. Oleme edasi arendanud andmebaasi sotsiaalsest ettevõtlusest ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate

sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme valimit täpsustanud ning lisanud juurde funktsioone - nüüd saab ettevõtteid kategoriseerida ka SDG-de alusel. Samuti oleme saanud teha juba ka ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole.

4. Rahvusvahelist koostööd ja laiemalt sotsiaalset ettevõtlust ja ettevõtteid arendavate projektide käivitus on ka sellel aastal fookuses olnud. Näiteks:
 - a. Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change and Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) loome uue riikidevahelise võrgustiku (Baltic Sea Impact Network), mis pakub vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Meie eesmärk on, et selle pilootprojekti tulemuseks on toimiv ja struktureeritud võrgustikumudel, mis pikemas perspektiivis suudab hõlmata rohkem riike.
 - b. Horizon projekt koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust. Projekti käigus viiakse läbi koolitusi sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas, viiakse läbi häkatone, inkubaatoreid, tehakse teiste ettevõtteid arendavate programmide ja organisatsioonidega koostööd ning uuritakse võimalusi rahastusmehhanismide loomiseks ja arendamiseks SE/SI valdkonnas. Samuti toimuvad erinevad õppereisid ja töötoad, et suurendada nii kogukonda kui teadmiste ringi organisatsioonide sees.
5. SEV korraldas koostöös 15 partneriga erinevatest sektoritest 7. oktoobril 2022 Põhjala tehases [Baltikumi esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day](#), kuhu tuli kokku ca 1500 inimest. Impact Day 2022 oli mitmes mõttes silmapaistev: koondas 15 kaaskorraldajat kõigist erinevatest sektoritest (avalik, era- ja mittetulunduslik) ja 50 partnerit, saavutas osalejate keskmise rahulolu hinde 10-pallisel skaalal 8,06. Kogu perioodi jooksul jõudsime erinevate meediavahenditega ligikaudu 440 000 inimeseni (umbes 33% Eesti elanikkonnast).. Lisaks, kuna tegevuse eesmärk oli arendada tugevat korraldajate kogukonda, on korraldajate keskmine soovitussskoor (10-pallisel skaalal) 9,81 hämmastav tulemus ja näitab suurt tulevikupotentsiaali algatusega jätkamiseks 2023. aastal. Tegemist on suurima sündmuse ja kogukonda kaasatava teoga, mida on SEV läbi oma 10 aastase tegutsemise teinud.

Edaspidi plaanime jätkata tegevusplaaniga, kus fookuseks on jätkusuutliku ja sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi ja kogukonna arendamine, sealhulgas ka laiemalt valdkonnast teadlikkuse tõstmine.

Impact Day festivali korraldamisega mõistsime, et selline festival on vajalik, sest Eestis pole varem loodud jätkusuutliku elustiili ja ettevõtluse teemal kokkusaamiskeskonda ja sündmust, kus saab läbi ekspertide töötubade ja inspireerivate lugude ennast arendada. Festival on oluline kogukonnaga koostöös arendatud ja elluviidud sündmus, mis laiemalt võimestab kogukonnaliikmete omavahelist koostööd. Festivali korraldasime koostöös 15 organisatsiooniga ning tulemused näitavad, et juba festivali korraldamine suurendas omavahelist mõistmist ja koostööd. Seega on plaan visiooniga ambitsioonikalt edasi minna, et mõju aina enam suureneks - 2023. aastal korraldame Impact Day suurema hulga külaliste, partneritega ning muudame festivali rahvusvaheliseks.

Samuti jätkame rahvusvahelise kogukonna arendamisega nii Impact Day raames kui ka näiteks Baltic Sea Impact Networki projekti kaudu. Jätkame alustatud projektide sisutegevuste elluviimisega (näiteks ESIA (SIKK) projekt, Horizon jne), arendame edasi sotsiaalse ettevõtluse kogukonda (kaasata veel enam ökosüsteemi osapooli) ning andmebaasi.

TEGEVUSSUUND 1: JÄTKUSUUTLIKKUS

Eesmärk 1: Sotsiaalsete ettevõtete kasvanud jätkusuutlikkus

Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest

Prioriteet 1. Finantsinstrument ja ökosüsteemi laiem arendamine

Valdkonna üldise arengu osas võime andmebaasi põhjal öelda järgmist: Sotsiaalsete ettevõtete maksustatav käive 2022. aasta 3. kvartalis oli 30.4 miljonit eurot, mis on selle aasta suurim number. Eelmisel ja üle-eelmisel kvartalil oli antud number ca 10% väiksem. Olles varasemalt vastavalt 27.5 ja 27.3 miljonit eurot, on hetkel olnud kasv enam kui kolm miljonit eurot. Suurenenud sektoris töötavate inimeste arv, mis näitab, et suudetakse kasvada ning seeläbi luua rohkem positiivset mõju: Kui 1. kvartalis oli number ca 3600 (3611), siis kolme kuuga kasvas see number ca 5% võrra olles ületamas 3800 piiri.

- Baltikumi esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali [Impact Day](#) korraldamine koostöös 15 partneriga. Impact Dayl osales 1458 inimest. Impact Dayl toimus: 11 koostöö-töötubasid, 11 inspiratsiooni-sündmust, 10 paneeli ja kaks pitchimis võistlust. Kogu Impact Day kava on nähtav [siin failis](#). Laval astus üles 93 esinejat, demoalal oli esindatud 46 ettevõtet. Lisaks toimus kõrvalsündmusena Start-Up Estonia Community Meet Up ning õhtu kulmineerus Impact Show'ga, kus oli 4 erinevat artisti.

Kodanikuühiskonna arengusse kaasasime lisaks olemasolevatele partneritele ka erasektorist firmad, kes soovivad panustada sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna arengusse. Kokku oli Impact Dayl kaaskorraldajatest partneriteks 15 organisatsiooni, kellest 8 olid kolmanda sektori, 3 avaliku sektori ja 4 erasektori organisatsioonid. Kokku toetas Impact Dayd partnerina (teenuste, asjade jms toetuse andmise näol) 50 ettevõtet/organisatsiooni.

Lõime aluse iga-aastasele traditsioonile ning plaanis on kasvatada sündmusest rahvusvaheline festival. Impact Day 2022 oli väga edukas, tuues kokku erinevaid osapooli ning ületades ootusi oma professionaalsuse ja inimeste hulgaga. Arengukohti on, kuid need on pigem väiksemate teemade osas ning üldiselt on tulemus väga hea. Antud hinnang põhineb osalejate tagasisidest, mis on välja toodud järgnevas punktis.

Kogusime tagasisidet ka erinevatelt sündmusel osalevatelt osapooltelt. Tagasisidet küsisime peale Impact Day toimumist Google Forms küsitluse kaudu. Tulemused on järgnevad:

- Osalejad - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8.06.
- Vabatahtlikud - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 9.07.
- Kaaskorraldavad organisatsioonid - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8.94. Soovitusindeks (Kas soovitaksid Impact Day korralduses osaleda ka teistel organisatsioonidel?) oli 10-palli skaalal keskmiselt 9.81.

Mõned väljavõtted tagasisidest:

“Esmakordselt toimunud festival tegi paljudele silmad ette nii korralduslikult kui ka sisuliselt. Kõik oli detailideni läbi mõelnud, põhikorraldajad ja vabatahtlikud olid nähtavad ja abivalmis.”,

“Suurepärane õhkkond koha peal: palju rahvast ja tegevust ning positiivset energiat. Ja kõige selle taustal samavõrra suurepärane korralduslik pool, mis paistis välja ka mittekorraldajatele.”,

“Korraldus oli super. Kogu ülesehitus ja teema väga head. Kohal olid väga asjalikud inimesed ja sai uusi kontakte, aitäh!”.

- Jätkasime 2021 aastal projektiga (lõppes juuni 2022) [“Ühiskondlikult vastutustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis” \(SoFiMa\)](#), mille põhieesmärk oli jõuda laiapõhjalise koostööni erinevate sektorite ja osapoolte vahel toetamaks sotsiaalse ettevõtluse arengut Eestis. Projekti konsortsiumisse kuulusid lisaks Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikule Baltic Innovation Agency OÜ (BIA), Tallinna Ülikool, SA Võrumaa Arenduskeskus. Lisaks toetavad projekti AS SEB pank ja BuildIt kiirendi. Projekti kestus oli 20 kuud, 01.11.2020-30.06.2022. Projekti kaasrahastas Euroopa Komisjon läbi Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (European Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" 2014-2020). Projekti tulemid ja tegevused olid järgmised:

- Projekti käigus analüüsisime erinevaid sihtrühmi. TLÜ viis läbi küsitluse ja intervjuud sotsiaalsete ettevõtete seas, kaardistamaks nende rahastamise vajadusi, eelistatud rahastuse vorme ja tulevasi rahakaasamise kavatsusi ning valmisolekut. [Uuringust](#) selgus, et puuduvad rahalised toetused on üks peamine barjäär sotsiaalsete ettevõtete käibe eesmärkide saavutamisel. Samuti kinnitas uuring, et Eesti sotsiaalsed ettevõtted toetuvad tugevalt toetustele ja projektirahadele ning tunduvalt vähem plaanitakse kasutada annetusi, investeeringuid ja laene.
- Lähenemine pöörati teistpidi [investorite uuringus](#), kus analüüsiti Eesti äriinglite ja institutsionaalsete investorite valmisolekut investeerida mõjuorganisatsioonidesse. Uuring näitas, et investoritel on olemas huvi mõjuinvesteeringute tegemiste vastu, kuid pigem ollakse valmis neisse investeerima samadel tingimustel nagu traditsioonilistesse ettevõtetesse.
- Mõlemad küsitlusuuringud olid oluliseks sisendiks [koondraportile](#), mis annab tervikliku ülevaate Eesti sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemist. Raport pakub välja neli alternatiivi Eesti turu tühimike täitmiseks: sotsiaalse mõju osak (SIB), laenugarantii, mõjuinvesteeringutele keskendunud ühisrahatus ja mõjuinvesteeringute fond. Olulisel kohal uuringus olid ka kohalike ja välismaiste rahastusinstrumentide juhtumianalüüsid, mis pakuvad inspireerivaid ja praktilisi näiteid mõjufondide ülesseadmisest.
- Projekti raames võimestati sotsiaalseid ettevõtjaid inkubatsiooniprogrammidega Tallinnas ja Võrumaal. Esimese puhul oli peamiseks sihtrühmaks tudengid. Võrumaa tegevuste keskmes olid kogukondade, kohalike ettevõtete ja mittetulundusühingute esindajad, kelle algatustest võivad sotsiaalsed ettevõtted kasvada partneriteks kohalikule omavalitsusele. Programmid koosnesid töötubadest ja mentorlusest, mõlemad kestsid kuus kuud ja kokku osales neis 17 meeskonda. Suurima potentsiaaliga meeskonnad jõudsid ühisele demopäevale, kus [tunnustati parimaid](#).
- Projekti raames korraldasime mitmeid erinevaid teadlikkuse tõstmise üritusi, mille eesmärk oli tuua kokku osapooli erinevatest eluvaldkondadest. Sotsiaalse ettevõtluse teemat arutasime ettevõtjate, mittetulundusühingute, teadlaste, investorite, pankade esindajate ning kohaliku- ja riigitasandi poliitikakujundajatega. Iga kohtumine oli järjekordne samm selgema arusaamise ja suurema koostöö suunas. Eriti hea meel on meil Põhjala tehases korraldatud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arengupäeva osas, kus muu hulgas tähistasime 23 organisatsiooni allkirjastatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkuleppe](#) sõlmimist.
- Oluliseks tulemiks on kevadel 2022 SEVi eestvedamisel käivitatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkulepe](#), mille allkirjastasid 23 organisatsiooni nii era- avalikust- kui ka kolmandast sektorist. Tegemist on esimese sellelaadse koostöökokkuleppega, kus suur hulk mõjukaid organisatsiooni näitavad välja koostöötahet viimaks edasi ühiskonda ja keskkonda positiivset mõju loovat valdkonda. Osapooled leppisid kokku teha koostööd neljas valdkonnas:

- Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni ühise visiooni loomine ja eesmärgistatud elluviimine;
 - Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni tugiprogrammide ja -meetmete jätkuv arendamine ja toetamine;
 - Eesti oludesse sobivate ning ühiskondlikku mõju ja innovatsiooni soodustavate rahastusmeetmete arendamine;
 - Valdkondlike uuringute teostamine ja analüüs.
16. veebruaril korraldasime [poliitikakujundajate ümarlaua](#) Põhjala tehases. Ümarlaval osalesid Riigikantselei, Siseministeeriumi, Maaeluministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Kultuuriministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi esindajad. Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni edendavate tugiorganisatsioonide poolt olid esindatud Maakondlike Arenduskeskuste Võrgustik, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, Võrumaa Arenduskeskus, SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK), Tallinna Ülikool, Baltic Innovation Agency ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik. Üheskoos arutleti sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni perspektiivi Eestis ning sektori probleemvaldkondade üle. Toimused ettekanded sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni hetkeolukorra kohta:
- Siseministeeriumi rahvastiku toimingute ja kodanikuühiskonna asekanstler Raivo Küüt tegi ettekande riiklikest arengutest, väljakutsetest ja edasistest plaanidest sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas.
 - Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustiku juhatuse liige Erkki Kubber andis ülevaate sotsiaalse ettevõtluse sektori olemusest ning arengutest.
 - Tallinna Ülikooli juhtimise dotsent, sotsiaalse ettevõtluse magistriprogrammi juht ja sotsiaalne ettevõtja Katri-Liis Lepik esitles ESEM Eesti 2020-2021 raporti ja SoFiMa projekti raames läbi viidud sotsiaalsete ettevõtete uuringu tulemusi.
 - Baltic Innovation Agency (BIA) arendusjuht Kadri Uus tegi ülevaate 2021-2022 läbi viidud investorite mõjuinvesteeringute uuringu tulemustest.
 - SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) projekti koordinaator Evelyn Valtin ja spetsialist Marju Mäger andsid ülevaate Euroopa Liidu poolt rahastatud rahvusvahelise projekti "Sotsiaalse Innovatsiooni Kompetentsikeskuse loomise (SIKK)" tegevustest, mille üheks eesmärgiks on koostöös avaliku sektori erinevate osapooltega luua sotsiaalse innovatsiooni visioonidokument.
- Oleme jätkanud Euroopa Sotsiaalse Innovatsiooni Alliansi konsortsiumi ([The European Social Innovation Alliance \(ESIA\)](#)) rahvusvahelise projektiga (SIKK), mis keskendub sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuste kontseptsiooni ning SI valdkonna arendamisele. Oleme osalenud rahvusvaheliste partneritega teadmiste ja kogemuste vahetamises ning tegelenud üksteise tundmaõppimisega. Näiteks veebruaris toimus Saksamaal Leipzgis kohakülastus, kus osales SEVi tiim ning oktoobris toimus Eestis kohakülastus, kus partneritega käidi Võrumaal, Tartus ja Tallinnas. SEV aitas kaasa Tallinnas 5. oktoobril aset leidnud rahvusvahelisele sündmusele "Infrastructuring Social Innovation: Learnings from the Baltic Sea region" korraldamisele. Projekti üks põhifookusi on ka

sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi loomine, mis on loodud koostöös erinevate ministeeriumite ja suhtgruppidega. Aasta jooksul on läbi viidud kohtumisi, ajurünnakuid ja dokumendi loomise strateegilisi kohtumisi. Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokument valmib märtsiks 2023.

- Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change and Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) loome uue riikidevahelise võrgustiku (Baltic Sea Impact Network), mis pakub vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Projekti on kaasatud 30 neljast riigist ning iga kuu kuni augustini 2023 toimub ettevõtetega kohtumised. Kohtumised sisaldavad ettevõtetevahelist kogemuste vahetamist ja kogemusõpet ning samuti ekspertidega korraldatavaid koolitusi. 2022. aastal toimus kaks kohtumist, kus ettevõtted õppisid eri riikide ettevõtluskultuurist ning finantsplaneerimisest.
- Koostöös Tartu Linnavalitsusega viisime sotsiaalse ettevõtluse teema sTARTUp Day 2022 programmi. SEV korraldas programmis kaks sündmust, mille kaudu propageerisime sotsiaalset ettevõtlust ja tutvustasime ettevõtete arenguid ning väljakutseid.
 - 25. juunil toimus seminar "Doing good as a 100M business - how?", kus esinesid:
 - Kati Torim ja Teet Torim, endise [Boost Yourself](#) turundusstrateeg ja kaasasutaja
 - Martin Laidla, [Click & Grow](#) PR juht
 - Märten Kala, Others tootejuht
 - 26. juunil toimus seminar "Fuckups: Social Business Edition", kus esinesid:
 - Sirli Ratasepp, [Kira Sustainable](#) kaasasutaja ja disainer
 - Kaspar Nummert, [Sõbralt Sõbrale](#) tegevjuht
 - [Dan Prits](#), [Köömen](#) kaasasutaja
- 2021. aasta lõpus algas SEV-I koostöö ja jätkus 2022. aasta alguses Sotsiaalministeeriumiga seoses sellega, et Siseministeeriumis planeeritakse Euroopa Sotsiaalfondi tööturu avatud taotlusvoor, et lahendada koostöös projektide elluviijatega olulisi tööturuprobleeme ja jõuda olemasolevatest teenustest kaugete sihtrühmadeni. SEV aitab Siseministeeriumil koguda sotsiaalsetelt ettevõtetelt sisendit nende peamiste väljakutsetega ning andisime selle alusel soovitusi taotlusvoorude kujundamiseks, et taotlusvoor oleks disainitud võimalikult sihtrühma vajadustest lähtuvalt. Praeguste Sotsiaalministeeriumi andmete kohaselt sotsiaalsete ettevõtete toetamine on planeeritud taotlusvoorude teise etapi osana, ajaliselt avanevad need voorud 2024. aasta teises poolaastas.
- SEV panustas Vabaühenduste Liidu eestvedamisel elluviidava manifesti koostamisse, mis on mõeldud ettepanekutena erakondadele 2023. aasta valimisteks. Koostöös teiste vabaühendustega koostasime manifesti, mille sisuks ja fookuseks jäid probleemid kolmes kategoorias: 1) Avalikud huvid erahuvidena tasakaalu, 2) Vabaühenduste kaasamine, 3) Vabakonna rahastamine. Lähemalt saab manifesti sisust lugeda [SIIT](#).
- [Sotsiaalse ettevõtluse kogukonna laiendamine Slack keskkonnas](#), mille eesmärgiks on tuua kokku kõik Eesti jätkusuutlikud ja sotsiaalsed

ettevõtted ning sotsiaalsed ettevõtlust mõjutavad ja huvitatud osapooled, et üheskoos olla kursis kõige põnevamate uudistega, jagada üksteisega väärtuslikke võimalusi ja kujundada üheskoos sotsiaalse ettevõtluse tulevikku Eestis. 4.01.22 seisuga oli kogukonnaga liitunud 167 sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi erinevat osapoolt (ettevõtjad, rahastajad, investorid, valdkonda arendavad organisatsioonid jne) ning 11.01.23 seisuga on kogukonnas 313 liiget.

- Kevadel 2022 valmis uus [SEVi koduleht](#) ning oleme loonud parema platvormi, kus saab kätte informatsiooni ja materjale, mis on seotud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooniga. Jätkame nii keskkonna kui ka materjalide arendamist, et oleks keskkond, kus nii sotsiaalsed ettevõtjad kui ka sotsiaalsest ettevõtlusest huvitatud saavad mugavalt ja kompaktselt väärtuslikku teavet ja materjale.

Prioriteet 2. Nõustamised, programmid ja kiirendi

- SoFiMa projekti raames Tallinna Ülikooli poolt korraldatud sotsiaalse ettevõtluse inkubaatori ja Võrumaa inkubaatori ettevõtete toetamine läbi nõustamiste ja koolitamise. [3. veebruaril kulmineerusid Tartu Ülikooli Delta keskuses kuus kuud kestnud SoFiMa projekti inkubatsiooniprogrammid](#). Mõlema inkubatsiooniprogrammi kolm parimat meeskonda tulid veel viimast korda kokku, et astuda lavale ja esitleda oma ideid investorite ja sotsiaalse ettevõtluse kogukonna esindajatest koosnevale žüriile. Pitchimise järel valis žürii välja võitjad:
 - Peaauhinna ehk 1000€ rahasüsti maailma muutmiseks võitis meeskond Selena project
 - Eriauhinna SEB pangalt – 3 mentorsessiooni Siim Lepsikuga, Net Groupi innovatsioonijuhiga – võitis meeskond Palumõisa loomekodu
 - Eriauhinna Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikult – 4 tundi ehk 400€ väärtuses turunduse ja müügi alast konsultatsiooni – võitis meeskond Banned Books
 - Eriauhinna Baltic Innovation Agency'lt – 10 tundi ehk 1000€ väärtuses nõustamist rahastuse kaasamisel – võitis meeskond Palumõisa loomekodu
- Juunis 2022 korraldasime koostöös Tallinna Ülikooliga häkatoni [Hack Social Issues 2022](#). Selle fookuses oli rakendada sotsiaalset ettevõtlust leidmaks innovaatilisi lahendusi Ukraina põgenike aitamiseks. Häkatoni käigus moodustati neli meeskonda, kes pakkusid välja erinevaid lahendusi: veebiplatvorm vabatahtlike ja põgenike kokku toomiseks, ajutised töökeskused suurematesse linnadesse põgenikele töövõimaluste leidmiseks, sotsiaalne Ukraina restoran ja vaimsele tervisele tähelepanu pöörav kogukonnakeskus. Võitja oli kogukonnakeskus Maze Me, kes sai eelispääsme TLÜ järgmisesse inkubatsiooniprogrammi.
- Aasta jooksul on tehtud 21 nõustamist sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ettevõtetele, tugiorganisatsioonidele.
- 2022 aasta jooksul oleme sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal koolitanud ca 150 noort. Lisaks osales Impact Dayl 2022 kokku 13% ehk ca 200 noort/tudengit, kes said festivalil juurde teadmisi ja oskusi SE/SI vallas.

- Koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust esitasime ja saime rahastus Horizon projektile, mis algab jaanuarist 2023. Projekti käigus viiakse läbi koolitusi sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas, viiakse läbi häkatone, inkubaatoreid, tehakse teiste ettevõtete arendavate programmide ja organisatsioonidega koostööd ning uuritakse võimalusi rahastusmehhanismide loomiseks ja arendamiseks SE/SI valdkonnas. Samuti toimuvad erinevad õppereisid ja töötoad, et suurendada nii kogukonda kui teadmiste ringi organisatsioonide sees.

Prioriteet 3. Osalus töörühmades (GECES, Eesti pikaajalise säästva arengu komisjon, EVEA, EUCLID)

- Oleme jätkanud koostööd [Euclid Võrgustikuga](#), kes on Euroopa Komisjoni strateegilise partneriga sotsiaalse ettevõtluse teemadel. Osaleme teist aastat järjest EUCLIDI poolt välja kuulutatud sotsiaalse ettevõtluse [üle-Euroopalises uuringus](#) (ESEM). Aitasime uuringut arendada ning ellu viia. [ESEM Eesti 2021-2022 uuringu](#) tulemused selgusid novembris 2022, mille tulemusi oleme erinevate sihtrühmadega kohtumisel esitlenud.
- [Liitusime](#) 2020 kevadel Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooniga ([EVEA](#)) ja oleme koostööd jätkanud erinevate teemadega seoses:
 - 2021 aasta lõpus ja 2022. aastal jätkus ühiskonnas teravalt üleval elektrihindade suur tõus, mis on tugevalt ka ettevõtteid mõjutanud. Selleks, et selle osas midagi ette võtta, koondasime koostöös EVEA-ga ettevõtetelt infot neid puudutava elektrihinna tõusu mõju kohta. Tulemused esitati ettepanekutena EVEA poolt majandus- ja taristuminister Taavi Aasale elektrihinna mõju leevendamiseks ettevõtjatele.
 - Kogusime ettevõtjatelt ka tagasisidet seoses koroonapiirangute leevendamise ja energiakriisi teemal. EVEA kohtus aasta alguses ettevõtlus- ja infotehnoloogiainister Andres Suttiga ning tervise- ja tööminister Tanel Kiigega. Selleks kogusime ettevõtetelt sisendit, kuidas nemad hindavad jaanuaris avalikustatud Vabariigi Valitsuse otsuseid:
 - mitte leevendada COVID-piiranguid (lahtioleku piirang kella 23ni ja vaid immuniseerimistõendi alusel sissepääs toidlustus-, meelelahutus- ja tervisespordiasutustesse);
 - pakkuda ettevõtjatele elektrihindade mõju leevendamiseks võrgutasu kompenseerimist ja riiklike laenukäendusi likviidsuslaenu võtmiseks kasvanud energiakulude tasumiseks.
 - Koostöös EVEA-ga panustasime ka Ukraina sõja abivajaduste levitamiseks. Koos levitasime üleskutset Eesti ettevõtjate ja nende liitude seas, mille eesmärk oli kutsuda ettevõtjaid üles toetama kõigi endale jõukohaste vahenditega Ukraina rahvast ja Ukraina

kaitseväge nende kangelaslikus võitluses oma riigi püsijäämise eest.

- SEV kuulub [EVEA Rohepöörde töögruppi](#), mis töötas 2022. aastal välja [EVEA rohepöörde strateegia](#). Strateegia ühe osana on plaan käivitada spetsiaalselt väike- ja keskmistele ettevõtjatele disainitud rohepöörde koolitusprogrammi. Saamaks teada ettevõtjate huve ja vajadusi rohekoolituste osas, pandi kokku küsitlus ettevõtjatele, mida levitasime SEVi võrgustikus.
- SEV osales ka 24. märtsil EVEA arenguseminaril, kus saime sisendit anda valdkonna ja EVEA arenguvõimalustele.
- EVEA arendas koostööd Rahandusministeeriumi ja Maaeluministeeriumiga. Veebruaris toimus kohtumine Rahandusministeeriumiga, et arutada uue struktuurivahendite perioodi meetme “jäätmete ringlussevõtt ja ohutu materjalide ringlus” väljatöötamiseks (vt edastatud kiri allpool). Selleks koondasime tagasisidet ettevõtetelt, kes on teemaga seotud ja keda võiks see puudutada. Kutsusime ettevõtjaid üles vaadata üle olemasoleva [KIK'i meetme kirjeldust](#) ning anda kiireid soovitusi, kuidas seda meedet võiks paremaks teha, eriti silmas pidades VKE-de juurdepääsu meetmele, taotlemise ja projekti elluviimisega seotud halduskoormusega. Selle alusel edastas EVEA info Rahandusministeeriumile.

Prioriteet 4. Tagatud järelkasv Eestis sotsiaalsete ettevõtete juhtidele

- Oleme turundustegevustega aidanud kaasa Tallinna Ülikooli sotsiaalse ettevõtluse magistriõppe võimaluste ja kandideerimise levitamisele. Lisaks tegime veel aasta alguses koostööd Tallinna Ülikooli poolt korraldatud SE inkubaatori raames, kus mentordasime sealseid tudengeid.
- Viisime koostöös Tartu Ülikooliga nende ettevõtlusprogrammi ainete raames läbi esinemisi sotsiaalse ettevõtluse teemadel.
- Oleme teinud koostööd Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli ja TalTech-ga ja andnud sisendit selleks, et nende tudengid viiksid läbi sotsiaalse ettevõtluse teemalisi uurimisi, praktilisi töid.
- Tegime koostööd Tartu Ülikooli tudengivõistluse Delta X raames, kus koolitasime tudengeid eelsündmusel sotsiaalse ettevõtluse vallas ning osalesime žüriis. Samuti panustasime auhinnafondi, mille tulemusel ka said võitjad auhinna mentorluspaketi.
- Juunis 2022 korraldasime koostöös Tallinna Ülikooliga häkatoni [Hack Social Issues 2022](#). Selle fookuses oli rakendada sotsiaalset ettevõtlust leidmaks innovaatilisi lahendusi Ukraina põgenike aitamiseks. Häkatoni käigus moodustati neli meeskonda, kes pakkusid välja erinevaid lahendusi: veebiplatvorm vabatahtlike ja põgenike kokku toomiseks, ajutised töokeskused suurematesse linnadesse põgenikele töövõimaluste leidmiseks, sotsiaalne Ukraina restoran ja vaimsele tervisele tähelepanu pöörav kogukonnakeskus. Võitja oli kogukonnakeskus Maze Me, kes sai eelis pääsme TLÜ järgmisesse inkubatsiooniprogrammi.

Prioriteet 5. Andmebaas

- Oleme edasi arendanud [andmebaasi sotsiaalsest ettevõtlusest](#) ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme valimit täpsustanud ning lisanud juurde funktsioone - nüüd saab ettevõtteid kategoriseerida ka SDG-de alusel. Samuti oleme saanud teha juba ka ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole. 2022. aasta seisuga on andmebaasis 192 sotsiaalset ettevõtet. Kuna andmebaas valmis 2022 esimeses kvartalis, siis 2022 andmed on algandmeteks, järgmiste aastate põhjal näeme progressi.

TEGEVUSSUUND 2: TEADLIKKUS

Eesmärk 1: Eesti elanike kasvanud teadlikkus sotsiaalsetest ettevõtetest ja nende rollidest

Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest

Üldine:

Avaldasime vastava temaatikaga arvamusküsimusi, blogipostitusi ning lõime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol. Kodulehele koondasime "tööriistad" erinevaid põhjasi, allikaid ja töömaterjale, mis on kasulikud ettevõtjatele kui ka valdkonda arendavatele osapooltele: <https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/>

Antud perioodil tegime kolm mahukamat kommunikatsioonikampaaniat:

1. Mõjukõneleja konkursile kandideerima kutsumine;
2. Impact Day festivali levitamine (sisaldades palju infot ettevõtete ja valdkonna arengute jms kohta);
3. Jõulukampaania "Mõjusamad jõulud" propageerimaks sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid jõuluringitusteks.

29 meediakajastust nii SEVi kui ka Impact Day tegevustega seoses, s.h näiteks:

1. [Erkki Kubber: liikugem heategevuselt jätkusuutlike ettevõtete loomise poole](#)
2. [Merili Ginteriga sotsiaalsest ettevõtlusest ja Impact Day-st](#)
3. [Südamega ettevõtlus parema homse nimel](#)

Prioriteet 1. Tunnustussündmus

- Oleme jätkanud koostööd Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga (VEF) (sai alguse 2020. kevadel). 2022 andsime välja sotsiaalse ettevõtluse eriauhinna koostöös Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga kord aastas toimuval [Indeksi galal](#). Auhinna sai [Lahemaa Ökoturism](#). Koostöö Vastutustundlike Ettevõtete Foorumiga võimaldab efektiivsemalt kommunikeerida vastutustundlike ning sotsiaalsete ettevõtete erisusi ja sarnasusi.
- Tegime koostööd EAS-ga, kus [EAS andis välja enda ettevõtlusauhinna](#) raames 2022. aastal esimest korda välja auhinda "Kestlik ettevõte", kus fookuses oli tunnustada Eesti ettevõtteid, kes pööravad ettevõtteüleselt tähelepanu kestlikule arengule. Kestlikkuse põhimõtteid hinnati sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnamõju alusel. SEV aitas ettevõtteid žüriis valida. 2022. aasta top 3 ettevõteteks olid: Timbeco Woodhouse OÜ, Estiko-Plastar AS, Foxway OÜ. Võitjaks osutus ettevõte Timbeco Woodhouse OÜ.
- Koostöös Ajujahiga värvasime Ajujahi konkursile sotsiaalse ettevõtluse suunaga ideid ja ettevõtteid. Viisime selleks läbi aprillis eraldi sündmuse. Koostöös Ajujahi ja SEB-ga valisime Ajujahi tiimide seast välja top 3 tiimi, kelle idee oli sotsiaalse ettevõtluse suunaga. Tiimidele korraldasime Impact

Day programmis finaali, kus SEB andis välja SEB tulevikuettevõtja auhinna. Finaalis olid ettevõtted:

- The Naturist toodab ökoloogilisest kanepist ja hernest tehtud graanuleid, mis muutuvad vee ja panniga kokkupuutel hakklihataoliseks toiduks, milles on kaks korda rohkem valku kui loomalihas. Ettevõtte eesmärk on selle tootega muuta kiirtoit kättesaadavaks supertoiduks, turgutades samal ajal keskkonda, sidudes süsihappegaasi ning säästes puhast vett.
- Kõnekindluse toodab ja müüb spetsialistidega koostöös loodud logopeedilisi mängu-abivahendeid, mis on mõeldud kõnehäirete lahendamiseks ning kõne arengu toetamiseks.
- MyCeen arendab seeneniidistiku ja orgaaniliste jääkmaterjalide toel komposteeruvaid ehitusmaterjale ja sisustustooteid.
- Auhinna pälvis Ajujahi The Naturist.

Prioriteet 2. Sotsiaalse ettevõtluse kui valdkonna arendamise kampaaniad

- Avaldasime vastava temaatikaga arvamused, blogipostitusi ning lõime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol.
- Kodulehele koondasime "tööriistad" erinevaid põhjasid, allikaid ja töömaterjale, mis on kasulikud ettevõtjatele kui ka valdkonda arendavatele osapooltele: <https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/>
- Tutvustasime Eesti sotsiaalsete ettevõtete tausta ja andmebaasi Social Enterprise UK-le, kes tegeleb pilootprojektiga [Buy Social Europe](#), mille kaudu nad propageerivad korporatsioonide seas sotsiaalsetelt ettevõtelt teenuste ja toodete ostmist.
- 10. mail korraldasime Põhjala tehases sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arengupäeva osas, kus muu hulgas tähistasime 23 organisatsiooni allkirjastatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkuleppe](#) sõlmimist. Arengupäeval olid esinemas mitmed sotsiaalsed ettevõtted nagu näiteks Põhjala tehas, VIVITA, kes tutvustasid enda tegemisi ja arenguplaane. Lisaks sellele oli sündmusel eraldi demoala, kus olid ennast tutvustamas ja näitamas veel sotsiaalseid ettevõtteid ja valdkonnaga tegelevaid organisatsioone. Nende seas näiteks Banned Books, VIVITA, Tallinna Ülikool (sotsiaalse ettevõtluse inkubatsiooni programm), Stuudio 231. Sündmusel oli üle 60 erinevatest sektoritest tegutsevaid esindajaid.
- 12. augustil osalesime Arvamusfestivalil ja korraldasime koostöös KÜSKiga "Sõja ja rahu" alal arutelu pealkirja all "Kriisist külluseni – nutikalt ja üheskoos". Arutelu osad keskendusid sellele, kuidas sotsiaalsed ettevõtted panustavad kriiside lahendamisse. Fookuseks oli Ukraina sõda ning sellega kaasnevad tagajärjed, vajadused ja ettevõtete tegevused. Lisaks sellele toimus arutelu osa, kus oli fookuses teema, kuidas erinevad sektorid saavad luua lisaväärtust ning luua veel suuremat positiivset mõju. Laval olid sotsiaalsete ettevõtete eestvedajad Kadri Britt Pöldre (Aarete Laegas) ja Dan Prits (Köömen), lisaks Anu Viltrop (Eesti Pagulasabi/Estonian Refugee Council), ekspert Katri-Liis Lepik (Tallinna Ülikool), riigisektori esindajana siseministeeriumi asekancler Raivo Küüt ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustiku juhatuse liige Erkki Kubber.

- 7. oktoobril korraldasime Baltikumi esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day koostöös 15 partneriga. Impact Dayl osales 1458 inimest. Impact Dayl toimus: 11 koolitus-töötubasid, 11 inspiratsiooni-sündmust, 10 paneeli ja kaks pitchimis võistlust. Kogu Impact Day kava on nähtav [siin failis](#). Laval astus üles 93 esinejat, demoalal oli esindatud 46 ettevõtet. Lisaks toimus kõrvalsündmusena Start-Up Estonia Community Meet Up ning öhtu kulmineerus Impact Show'ga, kus oli 4 erinevat artisti. Kodanikuühiskonna arengusse kaasasime lisaks olemasolevatele partneritele ka erasektori firmad, kes soovivad panustada sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna arengusse. Kokku oli Impact Dayl kaaskorraldajatest partneriteks 15 organisatsiooni, kellest 8 olid kolmanda sektori, 3 avaliku sektori ja 4 erasektori organisatsioonid. Kokku toetas Impact Dayd partnerina (teenuste, asjade jms toetuse andmise näol) 50 ettevõtet/organisatsiooni. Impact Dayl said ettevõtjad ennast demoalal näidata, olla osa erinevatest paneelidest ning saada ise inspiratsiooni sündmustest ja koolitustest.
Impact Day suurendas suure hulga inimeste teadlikkust jätkusuutlikust ja sotsiaalsest ettevõtlusest ning teadlikust elustiilist. Seda nii inimeste hulgas, kes käisid koha peal festivalil (ca 1500) kui ka kogu Impact Day korraldamise perioodil meie infoga kokku puutunud inimeste teadlikkust vastutustundlikust ja sotsiaalsest ettevõtlusest ja selle võimalustest. Kogu perioodi jooksul jõudsimme erinevate meediavahenditega ligikaudu 440 000 inimeseni (umbes 33% Eesti elanikkonnast).
- Impact Day raames viisime läbi [mõjukõneleja konkursi](#). Konkursi viisime läbi koostöös [SpeakSmarti](#), [Milton New Nordicsi](#) ja [Eesti Päevalehe Roheportaaliga](#), kus soovisime leida inimest, kes kuni 12-minutilise kõnega paneb inimesi mõtlema, inspireeruma või hoopis šokeeruma teemal "Kuidas meist igaüks saab maailma mõjutada?". Konkursile kandideeris kokku 36 kõnet. Septembris toimus virtuaalne poolfinaal. Poolfinaalist edasi pääsenud kõnelejad said enne finaali SpeakSmarti poolt kõnekoolituse, et oma oskusi lihvida ja finaalsiks valmistuda. 30. septembril toimus Põhjala tehases konkursi finaali ning selgus võitja - Kati Orav, kes pääses Impact Day pealavale esinema 7. oktoobril Põhjala tehases.

Prioriteet 3. Eestvedajate sihtrühma kampaaniad

- Koostöös Tartu Linnavalitsusega viisime sotsiaalse ettevõtluse teema sTARTUp Day 2022 programmi. SEV korraldas programmis kaks sündmust, mille kaudu propageerisime sotsiaalset ettevõtlust ja tutvustasime ettevõtete arenguid ning väljakutseid.
 - 25. juunil toimus seminar "Doing good as a 100M business - how?", kus esinesid:
 - Kati Torim ja Teet Torim, endise [Boost Yourselfi](#) turundusstrateeg ja kaasasutaja
 - Martin Laidla, [Click & Grow](#) PR juht
 - Märten Kala, Others tootejuht
 - 26. juunil toimus seminar "Fuckups: Social Business Edition", kus esinesid:
 - Sirli Ratasepp, [Kira Sustainable](#) kaasasutaja ja disainer

- Kaspar Nummert, [Sõbralt Sõbrale](#) tegevjuht
- [Dan Prits, Köömen](#) kaasasutaja
- Impact Day 2022 raames kajastasime paljusid sotsiaalseid ettevõtteid ja nende tegemisi meedias, sotsiaalmeedias, et suurendada inimeste teadlikkust valdkonnas tegijate osas. Kokku 29 meediakajastust ning kuue kuu jooksul turundustegevust, mille tegevuses jõudsimme näiteks Impact Day kanalites 440 00 inimeseni.
- Viisime detsembris läbi jõulukampaania [“Mõjusamad jõulud”](#) propageerimaks sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid jõulukingitusteks.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	10 840	57 015	
Nõuded ja ettemaksed	15 562	4 736	2
Kokku käibevarad	26 402	61 751	
Kokku varad	26 402	61 751	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	3	765	
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	2 698	34 755	2
Kokku lühiajalised kohustised	2 701	35 520	
Kokku kohustised	2 701	35 520	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	26 231	23 745	
Aruandeaasta tulem	-2 530	2 486	
Kokku netovara	23 701	26 231	
Kokku kohustised ja netovara	26 402	61 751	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	960	740	
Annetused ja toetused	144 872	53 909	2
Tulu ettevõtlusest	84 412	7 403	
Kokku tulud	230 244	62 052	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-195 968	-28 120	
Mitmesugused tegevuskulud	0	-7 243	
Tööjõukulud	-36 812	-24 208	3
Kokku kulud	-232 780	-59 571	
Põhitegevuse tulem	-2 536	2 481	
Muud finantstulud ja -kulud	6	5	
Aruandeaasta tulem	-2 530	2 486	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-2 536	2 481
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-10 824	-2 496
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-32 819	25 740
Kokku rahavood põhitegevusest	-46 179	25 725
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	4	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest	4	5
Kokku rahavood	-46 175	25 730
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	57 015	31 285
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-46 175	25 730
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	10 840	57 015

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	23 745	23 745
Aruandeaasta tulem	2 486	2 486
31.12.2021	26 231	26 231
Aruandeaasta tulem	-2 530	-2 530
31.12.2022	23 701	23 701

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud müüdü toodangu kulus. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 180 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on bilansis alla hinnatud tõenäoliselt laekuva summani. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 350 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnas ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse. Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 350

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse tulemiaruanDES proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse tulemiaruanDES eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse tulemiaruanDES real "annetused ja toetused". Liikmemaksud ja annetused kajastatakse tekkepõhiselt. Mittesihtotstarbelised toetused ja annetused kajastatakse tuluna laekumise hetkel.

Seotud osapooled

Seotud osapooled on juhtorganite liikmed.

Lisa 2 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Siseministeerium			43 375	-20 116		20 116
Euroopa Komisjon SIKK			13 223	-11 756		1 466
Euroopa Komisjon SoFiMa		9 600	9 600	-11 610		7 589
Muu C-Lab	1 960		1 000	-5 456	4 456	
KÜSK			5 810	227		5 583
Muu		20				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 960	9 620	73 008	-48 711	4 456	34 754
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 960	9 620	73 008	-48 711	4 456	34 754
	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Siseministeerium		20 116	41 120	-61 009		228
Euroopa Komisjon SIKK		1 466	13 157	-19 463	4 840	
Euroopa Komisjon SoFiMa		7 589		-13 806	4 319	
Muu C-Lab	4 456		4 456			
USA saatkond			20 275	-20 275		
KÜSK		5 583	4 648	-10 213	1 162	
PEERNET			3 611	-1 142		2 470
Briti Nõukogu			8 000	-8 000		
Tallinna Linnavalitsus			5 000	-5 000		
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA			5 000	-5 000		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 456	34 754	105 267	-143 908	10 321	2 698
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	4 456	34 754	105 267	-143 908	10 321	2 698

Lisa 3 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	27 391	18 085
Sotsiaalmaksud	9 209	5 978
Pensionikulu	212	145
Kokku tööjõukulud	36 812	24 208
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 4 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2022	31.12.2021
Juriidilisest isikust liikmete arv	50	48

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	26 515	18 085

Juhatuse liikmetele projektdest makstud töötasu